

DIMARTS, 31 GENER 2012

Miquel
Molina

El vell que es va fer hacker

Que la trama contingui una bona dosi de revenja és una aposta segura en les històries de ficció. Sol funcionar. Quan s'analitzen els motius de l'èxit d'una narració tan convulsa i desgavellada com el *Millennium* de Stieg Larsson, no pot passar-se per alt la sensació d'alleujament i fins i tot d'eufòria que experimenta el lector en veure com Lisbeth Salander ho fa pagar amb escreix als miserables que li han arruïnat la vida. Ja que venjar-se no és una actitud coherent amb els nostres valors religiosos o convivencials, ens divertim fent-ho en la pell d'altres, encara que siguin personatges de ficció.

També des de la Suècia de Salander ens arriba una novel·la que té la revenja com a eix inspirador. És el llibre de Jonas Jonasson *L'avi de cent anys que es va escapar per la finestra* (que editaran La Campana i Salamandra). Aquí, qui es venja de la societat que el deixa de banda és Allan Karlsson, un home centenari que, com suggereix el títol, fuig de la residència minuts abans de la seva festa d'aniversari i inicia un violent i delirant viatge per carreteres secundàries al costat d'una colla d'indesitjables i amb un munt de diners.

El llibre, que lidera les vendes de ficció a Alemanya i aviat tindrà la seva pel·lícula, pot ser considerat una reivindicació d'una quarta edat que no sempre estarà disposada –o condemnada– a ser subjecte passiu d'homenatges, cures socio sanitàries i acarnissaments terapèutics diversos. És un desgrecge simbòlic. Se sap que la població mundial centenària es multiplica per dos cada dècada gràcies a la salut infantil, els avenços de la biomedicina i la millor qualitat de vida (suposant que no se'ns en vagi la mà

De Suècia ens arriba la història d'un home centenari que es reivindica fugint per cames del seu aniversari

amb l'austeritat), encara que, per molta imaginació que li posem, abundaran les ancianes i ancians capaços d'escapolir-se per la finestra quan els seus septuagenaris fills els portin un pastís d'aniversari amb tres espelmetes. El que tampoc no se li pot negar a la novel·la és un valor premonitori. Ho veiem avui, quan se'ns suggereix prolongar l'edat de jubilació més enllà dels 67 anys... La fallida de l'Estat del benestar ens aboca a un model social en el qual les ancianes (s'imposa aquí el genèric femení; elles viuran més) hauran de treballar fins a edats insospitades o, com a alternativa, malviure amb pensions més míseres. És, en certa manera, el que un veu quan recorre EUA menjant hamburgueses servides per cambres gairebé octogenàries, o quan cal armar-se de paciència a la cua de Walmart perquè a l'àvia que fa de caixa se li acumulen els clients.

Ancianíssims a les carreteres, en la feina i, per què no, a la xarxa. Perquè en les properes dècades s'aniran incorporant a la quarta edat internautes molt qualificats. Potser l'Allan Karlsson del futur no sigui el vell que recorre Suècia amb les sabatilles de l'hospital encara posades, sinó un venerable hacker que, si Déu li guarda la vista, reivindicarà el seu lloc al món donant la murga al ciberespai.